

Els Objectius de Desenvolupament Sostenible al món local

11 CIUTATS I COMUNITATS SOSTENIBLES

Agenda 2030

www.diba.cat

**Diputació
Barcelona**

**AGENDA
2030**

Introducció

El setembre de 2015, i amb l'acord històric de 193 països, l'Assemblea General de les Nacions Unides va aprovar l'Agenda 2030 per al Desenvolupament Sostenible i els seus 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS), com a instrument global amb un ampli abast i una importància sense precedents.

L'Agenda 2030 pretén redundar en benefici de tothom i es compromet a **no deixar ningú enrere** i arribar a totes les persones amb necessitats o marginades, siguin on siguin, per tal de respondre als seus problemes i vulnerabilitats. Aquest és un dels fonaments més importants d'aquesta ambiciosa i transformadora Agenda, dels seus 17 ODS i de les 169 fites.

Com a compromís mundial, busca que tots els estats es proposin fermament posar fi a la pobresa i la fam, a combatre les desigualtats, protegir els drets humans, especialment de les persones més excloses i de major vulnerabilitat, promoure la igualtat de gènere i l'empoderament de les dones i les nenes, construir societats pacífiques, justes i inclusives i garantir una protecció resilient del planeta i dels seus recursos naturals.

Els ODS són disset objectius de caràcter ambiental, social i econòmic que guien la implementació de l'Agenda 2030. Tots els objectius estan molt relacionats: per avançar en un cal avançar també en d'altres. Volen ser unes fites concises, fàcils de comunicar, orientades a l'acció i aplicables a tots

els països. Per altra banda, incideixen en cinc esferes d'importància crítica de l'Agenda, les anomenades 5 P: Persones [*People*], Pau [*Peace*], Planeta [*Planet*], Prosperitat [*Prosperity*] i Aliances [*Partnership*].

Els governs locals són al centre de l'Agenda 2030 ja que, més enllà de l'Objectiu 11 sobre les ciutats i comunitats sostenibles, tots els ODS tenen metes que apelen directament a les responsabilitats locals. En aquest sentit, la localització és el procés que té en compte el context subnacional en el compliment de l'Agenda, des de la definició dels objectius, la incidència i la sensibilització, fins a la implementació i l'ús d'indicadors per mesurar i avaluar el procés. Localitzar no significa un canvi radical, sinó una oportunitat per reorientar les prioritats i polítiques locals, i demostrar el paper dels municipis en la reducció de desigualtats i en l'assoliment dels ODS a escala nacional i global.

Amb aquest document, volem donar a conèixer els 17 ODS de l'Agenda 2030 i, especialment, fer referència a l'important paper que els governs locals i la ciutadania han de tenir per implementar-la. Per això, el document aporta alguns recursos i eines que poden ajudar en l'assoliment dels ODS i dona idees a la ciutadania a l'hora d'implicar-s'hi.

9 INDÚSTRIA, INNOVACIÓ I INFRAESTRUCTURES

10 REDUCCIÓ DE LES DESIGUALTATS

11 CIUTATS I COMUNITATS SOSTENIBLES

12 CONSUM I PRODUCCIÓ RESPONSABLES

13 ACCIÓ CLIMÀTICA

14 VIDA SUBMARINA

15 VIDA TERRESTRE

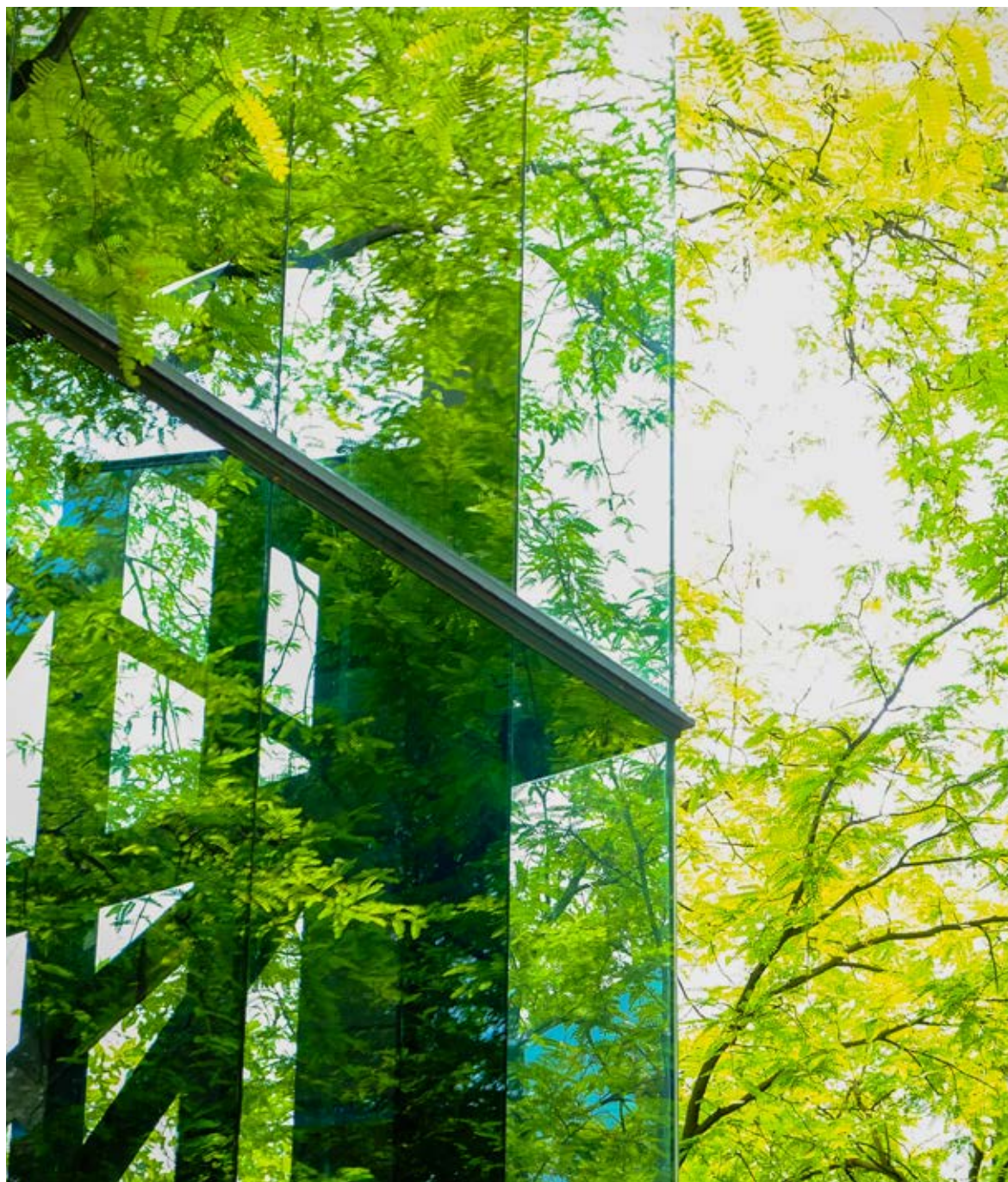
16 PAU, JUSTÍCIA I INSTITUCIONS SÒLIDES

17 ALIANÇA PELS OBJECTIUS

CIUTATS I COMUNITATS SOSTENIBLES

ACONSEGUIR QUE LES CIUTATS I ELS ASSENTAMENTS HUMANS SIGUIN INCLUSIUS, SEGURS, RESILIENTS I SOSTENIBLES

Es tracta de situar les ciutats al centre del desenvolupament sostenible en un món cada vegada més urbanitzat.

Les ciutats han d'esdevenir capdavanteres en la generació de sistemes humans perdurables i de qualitat i han de garantir la seguretat i els mínims d'una vida digna per a tota la ciutadania: un habitatge en condicions i assequible, els serveis bàsics, l'educació i la sanitat, però també la mobilitat (amb una bona planificació), espais verds de qualitat i una vida comunitària activa.

Les ciutats han de planificar el seu desenvolupament d'una forma sostenible i participativa, i han de vetllar per la protecció del patrimoni cultural i natural, assegurar la integració territorial i aportar respostes integrals i resilients als riscos derivats del canvi climàtic i altres possibles desastres o crisis.

La importància de l'ODS II per als governs locals

En bona mesura, la inclusió d'aquest ODS és fruit d'una intensa campanya dels ens locals i les entitats i comunitats urbanes.

Representa un gran pas endavant en el reconeixement del poder transformador de les zones urbanes i del paper que han de tenir les ciutats i els pobles per impulsar el canvi global des de baix.

L'accés a un habitatge assequible afecta també moltes ciutats. Els governs han de regular els mercats del sòl i de l'habitatge a fi de garantir el dret a l'habitatge dels ciutadans més vulnerables.

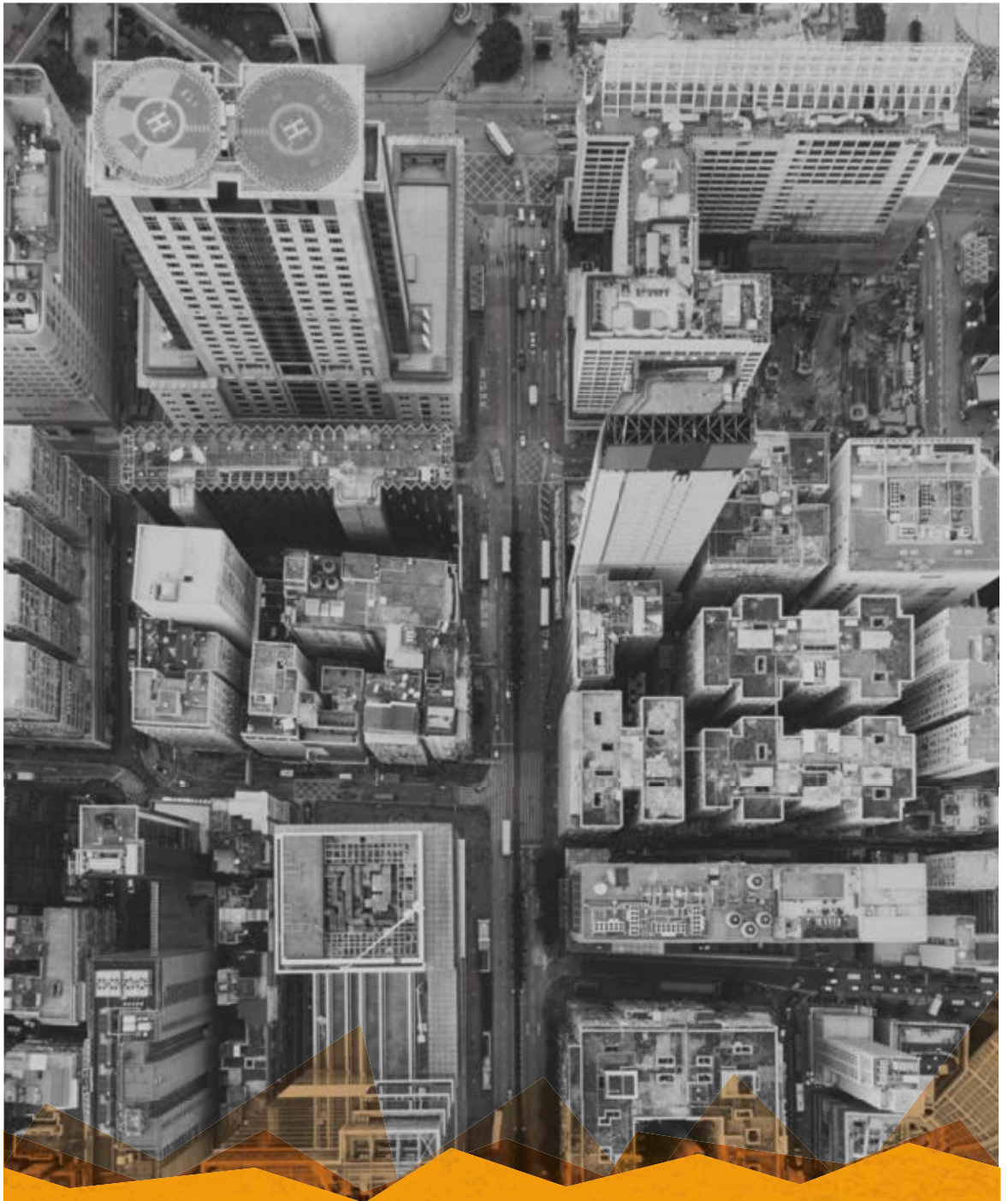
La promoció del transport públic, la creació d'espais de verd urbà on tothom pugui gaudir del contacte amb els elements naturals a prop de casa, una gestió sostenible dels residus sòlids que posi l'èmfasi en la reutilització i el reciclatge, i la protecció del patrimoni natural i cultural són algunes matèries en què els ens locals tenen molt per fer.

Aquest objectiu implica directament els alcaldes i alcaldesses i els governs de les ciutats perquè exerceixin el seu rol en l'Agenda 2030.

Molts ajuntaments de la demarcació de Barcelona contribueixen a aquest ODS fomentant la mobilitat amb vehicles elèctrics, creant anelles verdes o promovent habitatge de lloguer social.

LES CIUTATS DEL MÓN OCUPEN TOT JUST EL 3% DEL PLANETA, PERÒ REPRESENTEN ENTRE UN 60 I UN 80% DEL CONSUM D'ENERGIA I EL 75% DE LES EMISSIONS DE CARBONI.

PER AL 2030   GAIREBÉ
 EL 60%
  DE LA
 POBLACIÓ
 MUNDIAL
  VIURÀ EN
 ZONES
URBANES.

Què podem fer des dels ens locals per a l'assoliment d'aquest ODS?

Donar prioritat al transport públic col·lectiu per superfície —sobretot als nuclis urbans—, ampliar les xarxes de carril bus i millorar-ne el servei.

Informar i sensibilitzar la ciutadania envers la petjada de carboni del municipi i les estratègies per millorar-la.

Fomentar la corresponsabilitat de la ciutadania (fent especial atenció als col·lectius més vulnerables) en la planificació del desenvolupament urbà.

Integrar el patrimoni natural i cultural en el desenvolupament urbà.

Impulsar la naturalització dels espais públics de la ciutat.

Millorar la seguretat viària de vianants i de ciclistes.

Planificar l'espai públic incorporant en el disseny criteris socials amb l'acompanyament de polítiques de promoció social, de prevenció de conflictes, d'incorporació de la perspectiva de gènere o de polítiques de seguretat inclusives.

Què podem fer com a ciutadans per contribuir-hi?

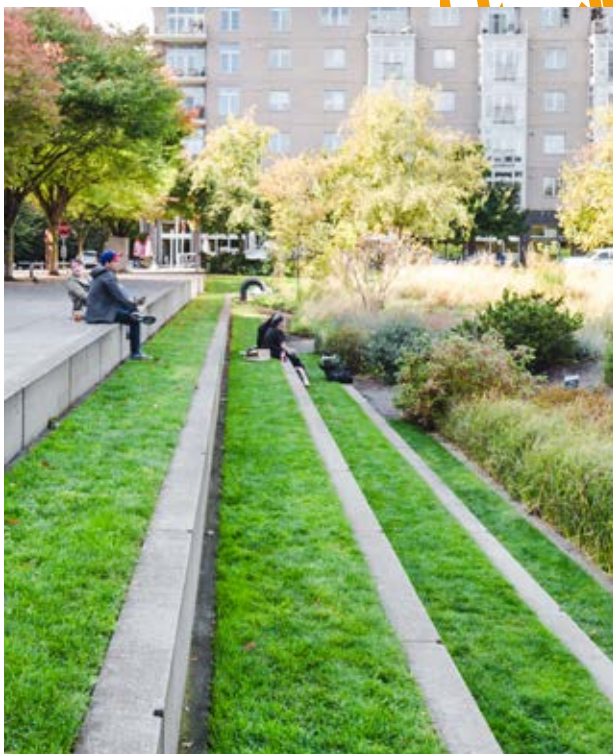
Utilitzeu el transport públic, les bicicletes urbanes i altres mitjans de transport ecològics.

Participeu en iniciatives comunitàries per buscar maneres de garantir espais públics segurs i accessibles, especialment per a les dones, els infants, la gent gran i les persones amb discapacitat.

Coneixeu el patrimoni cultural i natural del vostre territori. Fomenteu que els vostres fills i filles el coneguin.

Participeu activament en la governança i la gestió del vostre municipi.

Cuideu els espais públics: és responsabilitat de tots els ciutadans i ciutadanes tenir-ne cura, com si fos casa nostra, però també casa de tothom.

PER SABER-NE MÉS

Recursos per a ens locals

UN-Habitat - Nova Agenda Urbana

<https://unhabitat.org/about-us/new-urban-agenda>

Generalitat de Catalunya - Agenda Urbana de Catalunya

<http://agendaurbanacatalunya.cat/>

Diputació de Barcelona - Ciutats sostenibles, ciutats inclusives

https://llibreria.diba.cat/cat/libro/ciutats-sostenibles-ciutats-inclusives_62421

Diputació de Barcelona - L'espai públic per gestionar la cohesió social

<https://www.diba.cat/web/entorn-urba-i-salut/espai-public-per-gestionar-cohesio-social>

Recursos per a la ciutadania

Nacions Unides - Ciutades sostenibles: por qué son importantes

https://www.un.org/sustainabledevelopment/es/wp-content/uploads/sites/3/2016/10/11_Spanish_Why_it_Matters.pdf

**Diputació
Barcelona**

**Coordinació d'Estratègia Corporativa i Concertació Local
Servei d'Agenda 2030 i Participació**

Rambla de Catalunya, 126

08008 Barcelona

Tel. 934 723 027

s.agenda2030p@diba.cat · www.diba.cat/ods

Edició i producció:
Subdirecció d'Imatge Corporativa i Promoció Institucional
Coordinació tècnica i textos: Servei d'Agenda 2030
i Participació de la Diputació de Barcelona